

komme noget ud deraf, idet det ikke tør forventes, at den højtærede Minister vil udstede en foreløbig Lov paa dette Omraade, en foreløbig Lov, der dog ganske sikkert vilde vinde Tilslutning i dette høje Ting, naar vi igen kom sammen paa ny. Derfor beklager jeg, at den højtærede Minister har indtaget det Standpunkt, som han har. Jeg tvivler jo noget om, at Lovforslaget vil have saa varme Venner i det andet Ting, at Tingene skulde kunne enes om den Sag mod Ministeren. Imidlertid er der jo for os ikke andet at gøre end at lade Lovforslaget gaa sin jævne Vej, og lade det tale for sig selv; saa faa vi se, hvorledes det vil gaa.

Bluhme: Nærværende Lovforslag, der jo er en Efterfølger af flere tidligere lignende, har jeg saa meget større Sympati for, som jeg ikke kan nægte mig den Tilfredsstillelse at erindre om, at det er mig, som har indbragt det første Forslag i denne Retning her i Tinget, nemlig i 1886. Det glæder mig at se, at der er saa mange, som senere have optaget Tanken, og jeg kan udtale min Tilslutning til den ærede Ordførers Beklagelse over, at den ærede Minister ikke mener at kunne skænke Lovforslaget samme Sympati. Der er en Ytring fra den ærede Minister, som jeg gerne vil sige et Par Ord om, og det var den, at man kunde vedtage den Slags Undtagelsesløve saa ofte, at Befolkningen til sidst mente, at det var egentlig talt dens Ret. Det giver jeg den ærede Minister fuldstændig Ret i, men jeg skal ikke nægte, det forekommer mig, at det maatte være en stor Tilfredsstillelse for enhver Finansminister og for den ærede Finansminister i Særdeleshed, der har Interesse for alle fornuftige Sager, al human Lovgivning og al nyttig social Lovgivning. For en saadan Minister maa det være særlig tilfredsstillende en Gang at kunne blive af med en Lov, der i den Grad er inhuman og hensynsløs, som Stempelovgivningen i det hele taget er, thi det er jo faktisk en betydelig Indtægt, Staten der tager ikke af de Folk, som have Raad til at yde Skat, men af Folk, som ere belemrede med Gæld. Det er jo dog virkelig det faktiske Forhold. Det har stor Betydning at kunne lette Befolkningen for denne Stempelafgift, særlig da i et Tilfælde som dette, hvor der kun er Tale om at konvertere en eksisterende Gæld, hvoraf der er betalt Stempelafgift en Gang. Staten taber faktisk ikke noget derved. Det er ikke et Indgreb i den af den almindelige Penge-

omsætning følgende Stempelafgift, der her er Tale om; her er ikke Tale om, at Staten skal udsættes for Tab, men kun at den skal renoncere paa en øjeblikkelig Fordel, som skabes ved et øjeblikkeligt Tilfælde. Hvad der her er Tale om at opgive, er ikke noget, som hører til de normale Indtægter; det forlanges kun, at Staten renoncere paa en tilfældig Indtægt, foraarsaget ved Konjunkturerne paa Pengemarkedet. Jeg synes ikke, det er saa stort, men deraf vil tillige følge, sagde den ærede Minister, at man efterhaanden vænner sig til, at Stempelafgiften egentlig talt kunde være overflødig. Det vilde have stor Betydning i By som paa Land, om vi kunde komme saa vidt, men jeg vil særlig, da jeg især er inde i Landbrugssager, fremhæve, at for det intensive Jordbrug, for det fremadskridende Jordbrug er det af stor Vigtighed, at Landejendomme let gaa fra Haand til Haand. Vi talte forleden om Husmandslokker og Udviklingen af de mindre Ejendomme. Saadanne Ejendomme modtoges i Reglen af den første Begynder i mindre vel kultiveret Stand. Han anvender i en Aarrække sit Arbejde paa Jorden, men kan ikke fortsætte uden efterhaanden at tilvejebringe mere Kapital, og denne faar han ved at realisere sin Ejendom, ved at faa udbetalt i klingende Mønt det Arbejde, han har nedlagt i denne Jordlod, og naar han har faaet det, gaar han fremad og forøger sin Ejendom. Det vil have stor Betydning for Jordbrugets Udvikling særlig for de mindre Ejendomme, jo raskere og lettere de kunne gaa fra Haand til Haand, efterhaanden som de skride frem i Kultur. Der er dem, som paastaa, at det skulde være en Fordel, at en Ejendom bliver hos den samme Familie, og det kan jo være rigtigt, saafremt man vil gøre alle Ejendomme til Fideikommisser, men skal det gaa fremad med en rationel Dyrkelse, maa den, som har nedlagt sit Arbejde i Jorden, ogsaa have let ved at realisere dette Arbejde og derved skaffe sig ny Betingelser for Anbringelsen af den Kapital, han paa den Maade har samlet, for saaledes stadig at kunne gøre Fremskridt. Stempelafgiften, Halvprocentafgiften og al den Slags er i Virkeligheden Hindringer for en nyttig Anbringelse i Jorden af Kapital og Arbejde. Ved at afskaffe disse offentlige Afgifter, som altid træde til, hver Gang en ubemidlet skal skifte Ejendom, og som tynde paa ham og til Dels hindre ham i Salg, vilde vi gøre et stort Skridt fremad. Jeg kan derfor ikke forstaa, at ikke enhver